

การกำหนดนโยบายต่างประเทศอินโดนีเซีย : ศึกษากรณีการฟื้นฟูความสัมพันธ์
ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ปี ค.ศ. 1990

นายหทัย ชุณหปราณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-474-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE MAKING OF INDONESIA'S FOREIGN POLICY : A CASE STUDY OF THE
NORMALIZATION WITH PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Mr. Hatai Choonhapran

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in International Relations

Department of International Relations

Graduate School

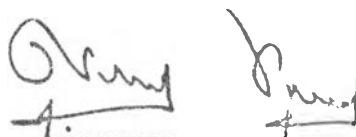
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

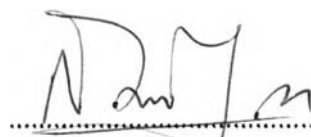
ISBN 974-332-474-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การกำหนดนโยบายต่างประเทศอินโดนีเซีย : ศึกษากรณีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ปี ค.ศ. 1990
โดย นายหทัย ชูณหพราน
ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา สุจริตธนารักษ์

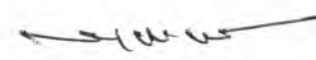
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

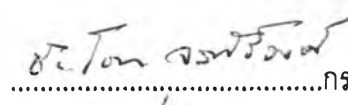

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ คุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ชูมาก)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา สุจริตธนารักษ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยโชค จุลศิริวงศ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงฉบับเดียว

นทัย ชุณหปราณ · การกำหนดนโยบายต่างประเทศอินโดนีเซีย · ศึกษากรณีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ปี ค.ศ. 1990 (THE MAKING OF INDONESIA'S FOREIGN POLICY : A CASE STUDY OF THE NORMALIZATION WITH PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA) อ ที่ปรึกษา : ผศ ดร ไชยวัฒน์ คำชู, อ ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร. วิทยา สุจริตธนารักษ์, 97 หน้า. ISBN 974-332-474-7

การศึกษากำหนดนโยบายต่างประเทศอินโดนีเซีย กรณีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2533 โดยใช้กรอบแนวคิดทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เรื่องกระบวนการตัดสินใจแบบการเมืองในระบบราชการ พบว่า การกำหนดนโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซียในกรณีดังกล่าว เป็นผลจากการผลักดันของประธานาธิบดีซูฮาร์โตตามความต้องการของตน ที่ต้องการให้อินโดนีเซียมีบทบาทในเวทีโลกมากขึ้น โดยอาศัยความได้เปรียบที่ตนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในโครงสร้างทางการเมือง ทำให้ตัวแสดงอื่นที่ปกติมีบทบาทในการกำหนดนโยบายต่างประเทศแทบจะไม่มีส่วนร่วมในกรณีนี้ โดยเฉพาะกองทัพซึ่งคัดค้านนโยบายดังกล่าวด้วยเหตุผลทางความมั่นคงอย่างจริงจัง แต่เนื่องจากขณะนั้น ประธานาธิบดีซูฮาร์โตใช้อำนาจเข้ามาควบคุมกองทัพมากขึ้น หลังจากผู้นำกองทัพแสดงความกระด้างกระเดื่อง กองทัพจึงไม่สามารถมีบทบาทในการคัดค้านนโยบายการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติต นทัย ชุณหปราณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ไชยวัฒน์ คำชู
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม วิทยา สุจริตธนารักษ์

พิมพ์ด้วยกระดาษเคลือบเงาพิมพ์ด้วยสีเงินบนกระดาษสีครีม ใช้น้ำหนักกระดาษดีเยี่ย

C830266 : MAJOR : INTERNATIONAL RELATIONS
KEY WORD: INDONESIA/ FOREIGN POLICY/ RELATIONS WITH THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA
HATAI CHOONHAPRAN ; THE MAKING OF INDONESIA'S FOREIGN POLICY ; A CASE
STUDY OF THE NORMALIZATION WITH PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA. THESIS
ADVISOR : ASSIST. PROF. CHIWAT KUMCHOO, Ph.D. THESIS CO - ADVISOR : ASSOC.
PROF. WITTAYA SUJARITTHANARAK, Ph.D. 97 pp. ISBN 974-332-474-7

In the study of Indonesia's foreign policy making on the normalization of diplomatic relations with the People's Republic of China, the role of president Soeharto is the most important determinant. He has personal ambition to make Indonesian foreign policy more active. At the top of political structure, President Soeharto would make up his mind without consultation with other actors within decision - making process, especially the army that has long been obstructed the normalization of relations citing security reasons. However, in the time of studying, the army cannot exercise its influence effectively, when the President uses his direct control over the army. For this reason, the President's will to normalizing ties with the People's Republic of China can materialize without difficulty.

ภาควิชา..... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
สาขาวิชา..... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ปีการศึกษา..... 2541

ลายมือชื่อนิสิต..... *review* *ชัชวาลย์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Chiwat Kumchoo*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *Wittaya Sujaritthanakul*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่สามารถสำเร็จสมบูรณ์ลงได้หากปราศจากความอนุเคราะห์และเมตตาจาก ผศ.ดร.ไชยวัฒน์ คำชู อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.วิทยา สุจริตธนารักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตลอดจน รศ.ดร. สมพงษ์ ชูมาก ผศ. ดร. ชัยโชค จุลศิริวงษ์ อ.ดร. ปราวณี ทิพย์รัตน์ และ อ.ดร. ชูเกียรติ พันสพรประสิทธิ์ รวมทั้งผู้บังคับบัญชาที่เมตตา เข้าใจ และให้การสนับสนุนด้วยดีมาตลอด คือ คุณฉัตรพงศ์ ฉัตราคม และคุณบุญเอื้อม พานิชกุล ตลอดจนคุณวาสนา วิมุกตานนท์ ที่เอื้อเฟื้อ ข้อมูล

นอกจากนั้น ยังคงมีผู้ช่วยเหลือและให้กำลังใจทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ไม่อาจเอ่ยนามได้ ทั้งหมดตลอดจนบุคลากรทั้งสอง ขอได้รับความขอบคุณเป็นที่สุดจากผู้เขียน -

หทัย ชุณหปราณ

เมษายน 2542

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 สภาพปัญหา.....	1
1.2 ขอบเขตการศึกษา.....	4
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	10
1.4 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	17
1.5 สมมติฐานการศึกษา.....	18
1.6 วิธีการศึกษาและนำเสนอ.....	18
1.7 ประโยชน์ในการศึกษา.....	19
บทที่ 2 โครงสร้างทางการเมืองของ"ระบอบใหม่"ในอินโดนีเซีย.....	20
2.1 รัฐธรรมนูญ.....	20
2.2 สภาที่ปรึกษาประชาชน.....	22
2.3 ประธานาธิบดี.....	22
2.4 สภาที่ปรึกษาสูงสุด.....	24
2.5 สภาผู้แทนราษฎร.....	24
2.6 ศาลสูงสุด.....	25
2.7 พรรคการเมือง.....	26
2.8 กองทัพแห่งชาติ.....	29
2.9 ระบบข้าราชการพลเรือน.....	31
2.10 บริบททางการเมือง.....	33
2.11 โครงสร้างอำนาจภายใต้"ระบอบใหม่"กับการกำหนดนโยบายสาธารณะ.....	38

บทที่ 3:วิเคราะห์การฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างอินโดนีเซียกับจีน	45
3.1 ความสัมพันธ์ช่วงรัฐบาลประธานาธิบดีซูการ์โนและความเปลี่ยนแปลง.....	45
3.2 ความสัมพันธ์ช่วงประธานาธิบดีซูฮาร์โต.....	48
3.3 จุดเริ่มต้นฟื้นฟูความสัมพันธ์.....	51
3.4 การตัดสินใจฟื้นฟูความสัมพันธ์.....	56
3.5 ปฏิกริยาในอินโดนีเซียหลังการตัดสินใจฟื้นฟูความสัมพันธ์.....	64
3.6 สภาพแวดล้อมทางความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปของอินโดนีเซีย.....	68
3.7 นโยบายต่างประเทศเชิงรุกของอินโดนีเซีย.....	71
3.8 ผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ใกล้ชิดประธานาธิบดี.....	74
3.9 ความสัมพันธ์ระหว่างประธานาธิบดีซูฮาร์โตและกองทัพ.....	75
3.10 วิเคราะห์การตัดสินใจฟื้นฟูความสัมพันธ์.....	80
บทที่ 4: บทสรุปและแนวโน้ม.....	85
รายการอ้างอิง.....	89
ประวัติผู้เขียน.....	98